

SLOVENSKI NAROD

Izraza vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petih vrst & Din 2., do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3., večji inserati petih vrst & Din 4.. Popust po dogovoru, inserat iavek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25.. Rokopis se ne vračajo.

UREDNISTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA. Krafijeva ulica št. 5

Telefon st. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon st. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon st. 60, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon st. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštrem čekovnem zavodu v Ljubljani st. 10.551.

SOGLASNA OBSODBA

Vsa mednarodna javnost odločno obsoja rovarjenje Madžarske in njenih protektorjev proti Jugoslaviji in vidi v tem le akcijo za kršitev miru

Pariz, 16. maja r. Tudi danes se vsi listi obširno bavijo z madžarsko kampanjo proti Jugoslaviji ter podrobno ocenjujejo madžarsko obtožbo. Pri tem ugotavljajo, da je že sama obtožba sestavljena tako nedoločno in nespreno, da ne more biti nikakega dvooma o njenih pravih ciljih. Obtožba se sklicuje na incidente, ki so se prišteali pred dvema letoma, dočim se je madžarska viada še le sedaj spomnila, da bi bilo treba intervenirati v Beogradu, in to še le dva dni prej, preden je bila obtožba izročena tajništvu Društva narodov. Vsi listi naglašajo, da vsa ta akcija ni nič drugega, kakor nov podvig revolucionistov, ki bi hoteli na ta način dokazovati potrebo revizije meja. Akcija pa je naperjena tudi proti Mali antanti, ki je svoje stališče v Srednji Evropi v zadnjem času zelo učvrstila in koje politika je s sklenitvijo baškanskega pakta samo še dobila novo okrepitev. Ne najzadnje pa je ta akcija, ki so jo skovali v Rimu in je Madžarska samovoljno izbruhnila, naperjena tudi proti Društvu narodov. V Rimu so računalni s tem, da Društvo narodov ne bo moglo takoj rešiti te zadeve. To bi bilo začlenjen povod za novo kampanjo proti Društvu narodov, in za dokaz njegove ne sposobnosti in potrebe revizije, ki jo rimska diplomacija zahteva že vse leto sem, odkar je propadel famozni rimski pakt, s katerim je hotel Mussolini uvesti diktaturo velesil in izločiti od soodločanja vse manjše države. V mednarodnih političnih krogih so vse te namene pravilno ocenili in dali madžarsko-italijanskim revizionistom primerno lekcijo. Kar pa se Jugoslavije tiče, smatrajo v tukajšnjih krogih, da je to samo dobro došla prilika, da lahko tudi Jugoslavija iznesi med mednarodni forum svoje utemeljene in konkretno obtožbe. Saj je danes že vsemu svetu znano, kaj se dogaja v italijanskih in madžarskih taboriščih in od kod prihajojo peklenki strojni in bombe ter atentatorji, ki le vsled čuječnosti jugoslovenskih varnostnih oblasti ne morejo nikdar doseči svojega cilja.

Cilji madžarske kampanje

Pariz, 16. maja AA. Pod naslovom »Madžarsko manevriranje v Ženevi« se današnja »Ere Nouvelles« obširno bavi z demaršo budimpeštske vlade zoper Jugoslavijo. V uvodu pravi med drugim, da je madžarski zunanjji minister Kanva zastopnik stare diplomatske šole. Kako iskren je madžarski korak v Ženevi, nadaljuje list, se najbolje vidi iz monoske in hirtenberške afere s titotovskim orožjem in s tajno dobavo italijanskih letal Madžarski. Ko se od Madžarske zahtevali, da pojasni te afere pred Društvom narodov, se je izvijala na vse načine, da je zavlekla svoj odgovor in se ognila še večji odgovornosti, ki bi jo bila moralna nositi zaradi teh afier. Kakor se vidi, tedanjim prednikom sedanjega zunanjega ministra Kanva ni bilo do tega, da porabijo priložnost in dokazijo pred Društvom narodov svoje miroljubne namene. Tudi sedanja demarša Madžarske bi se mogla smatrati kot znak zboljšanja razmerja med Madžarsko in Jugoslavijo, če bi ta demarša dejansko imela za smotro, da zboljšanje, po katerem se že nekaj let občuti potreba. Madžarska vodi svojo revizionistično akcijo v vseh velikih evropskih prestolnicah. Znano nam je, da se Budimpešta poslužuje vseh možnih sredstev, da napada države Male antante, njen glavnih namen je razbitje bloka teh držav. Manj je pa znana v velikih evropskih srednjih podzemeljskih borbah, ki jo vodi Madžarska že leta in leta proti varnosti Jugoslavije, pri čemer se z zelo prozornimi nameni meha tudi v notranja vprašanja te države. Tako so zadnjih leta že večkrat jugoslovenska sodišča dokazala, da se je v Jugoslaviji izvršila cela vrsta političnih atentatov z neposredno podporo, ki jo dajejo madžarske civilne in vojaške oblasti nekim separatističnim elementom.

Bilo bi preobširno, da bi hoteli našteti vse te atentate. Zadost je, če omenimo atentat na poslanca in bivšega jugoslovenskega ministra Neudorferja in atentate na jugoslovenski železniških progih. Vse intervencije jugoslovenske vlade v Budimpešti, da se napravi konec temu škandaloznemu početju madžarske vlade, so ostale brez uspeha. Madžarska je celo šla tako da, da je dala nekem separatističnem elementom na razpolago posestvo Janka-Pustniki, kjer teroriste pod

poveljstvom madžarskih častnikov poučujejo v ravnanju z razstreli in jih pripravljajo za vpade v Jugoslavijo ter prirejajo teroristične atentate. Razumljivo je, da je v takšnih razmerah jugoslovenska vlada izdala na meji z Madžarsko celo vrsto ukrepov, da napravi konec temu političnemu razbojništvu, ki se vrši na jugoslovenskih tleh pod zaščito madžarskih oblasti. Prav tako je popolnoma naravnovo, da so doble jugoslovenske obmejne oblasti izrečno zapoved, da onemogočijo tajno prestopanje meje; zato se ne smemo čutiti, da so poskusi nekaterih oseb, da tajno vdvo z Madžarskega v Jugoslavijo, povzročili obžalovanja vredne incidente.

Ni droma, zaključuje »Ere Nouvelles«, da Madžarska s svojo demaršo pri Društvu narodov ni imela namena ženevsko ustavljeno seznaniti s podrobnostmi te afere. Jasno je, da je imela madžarska demarša popolnoma drug namen, in gotovo se ne motimo, če rečemo, da je madžarska diplomacija hotela s tem nastopom v Ženevi napraviti zmesto v sedanjem mednarodnem položaju, in sicer ravno v trenutku, ko je prizadevanje Jugoslavije in Male antante obrodilo že sadove na polju zbljanja vseh narodov jugozahodne Evrope. Madžarska je s svojo bučno gesto v Ženevi hotela hkrati predstaviti Jugoslavijo pred svetovno javnostjo za državo, ki dela nerede, in zato si je izbrala trenutek, ko je začel mednarodni prestiž Jugoslavije po zaslugu miroljubne akcije Nj. Vel. kralja Aleksandra in zunanjega ministra Jevtića naglo rasti.

Upamo, pravi list, da bo Društvo narodov znalo presoditi razliko, ki je v tem primeru po naši sodbi velikanskega pomena, razliko med tistimi, po katerih inicijativa je prišla do današnjega slabega razmerja med Madžarsko in Jugoslavijo, in tistimi, ki so po izvršanju vseh sredstev za spravo, popolnoma zakonito se zatekli k normalnim sredstvom za zaščito svojih meja.

Odnev v ČSR

Praga, 16. maja č. Češkoslovaški listi niti najmanj ne prikrijejo svojega ogrenja zaradi madžarskega protesta v Ženevi. »Pravo Lidu« pravi, da je Madžarska silno skrbno zbrala gradivo in ga

predložila svetu Društvu narodov, da bi v njem naštela tudi najzgodnejše incidente na jugoslovensko-madžarski meji, zaradi kakršnih ni doslej zaneske mednarodne ustanovne nadlegovala še nobena druga država. Posebno so se Madžarska skrbno izognili gotovim dejstvom, ki jim bi ne delala prav nobene reklame. V svojem protestu in njegovih utemeljiti niso niti najmanj navedli, kako prehajajo na skrivaj in Madžarske v Jugoslavijo teroristični elementi, ki prinašajo s seboj orožje in razstreli za teroristične atentate. Zakaj Madžarska tudi teh incidentov ni navedla v svojem protestu, Kaj bi bilo, ko bi Jugoslavija protestirala proti Madžarski, da tolerira na svojem ozemlju pripravljanje atentatov in nasilja proti nedolžnim ljudem v Jugoslaviji. Tak protest bi bil govor zanimivejši kakor sedanji madžarski protest.

Prozoren manevar

Bruselj, 16. maja r. Belgijski listi upadajo v svojih komentarjih o madžarskem protestu pri Društvu narodov, da je šlo samo za prozoren manevar, ki naj olajša propagando za revizijo mirovnih pogodb. »Le Soir« pravi: Našo pozornost ob prilikli madžarskega protesta proti Jugoslaviji je vzbudila zlasti okoliščina, da je bil protest pri Društvu narodov vložen v čas, ko se dogajajo na mnogih mejah v Evropi taki incidenti, in zlasti še v Času, ko se obravnava glavno vprašanje, razoroznični problem, ki ga nikakor ni mogoče spraviti z mrtve točke. Madžarska v svojem protestu ne navaja novih stvari. Incidenti so dogodili že pred leti. Zakaj je Madžarska porabilna prav sedanji trenutek za svoj protest? Ce so prestopki z jugoslovenske strani res tako hudi, zakaj je potem Madžarska čakala leta in leta, da jih spravi pred mednarodni forum? V to zadevo mora biti vsekakor vmešan še nekdo drugi, ki mu je morda prav tako na tem, da dobi revizionsko propagando novo iniekcijsko. List končno obsoja tako politiko in mnenje, da bi bila Madžarska ravna govor boj pametno, če bi ne protestirala v takoj neugodnem času.

Diktatura na Letonskem

Delovanje političnih strank in parlamenta ukinjeno Poizkus državnega udara preprečen

Riga, 16. maja AA. Agencija Leta poroča: Letonska vlada je proglašila izredno stanje. Zasedanje parlamenta in delovanje političnih strank sta do sprejetja ustavne reforme ukinjeni. Vlado je k temu prisililo to, ker je izvedela, da se pripravlja poskus državnega udara z oboroženo silo, po drugi

strani pa nesposobnost sedanega parlamenta, zlasti v borbi zoper gospodarske težave. Spriče čedalje večje nezadovoljstva, ki je prevzelo vse širše kroge, je vladu zaradi nevarnosti neredov smatrala za svojo dolžnost, da izda vse ukrepe, ki so ji na razpolago. da prepreči notranje zapletljaje.

Krvavi spopadi na avstrijsko - nemški meji Hitlerjevci so obstreljevali avstrijsko obmejno stražo in dva člana hudo ranili

Dunaj, 16. maja AA. Uradno poroča, da so snošči v bližini nemško-avstrijske meje pri Dürnbbergu na Solnograškem iz zasede streljali, je bil predmet ponovnega obstrelevanja iz zasede. Padlo je 7 strelov in sta tako inspektor kakor orožnik nevarno ranjena. Pozneje je ojačena patrulja izvrsila ogled na licu mesta in naša večič z več paketi nacionalno socialističnega propagandnega materiala.

Japonska nevarnost

London, 16. maja r. »Morning-Post« je objavila poročilo, da so rimske službeni krogi vedno bolj preprani o potrebi spoznega in enotnega nastopa vseh evropskih držav proti azijski nevarnosti. Italijanski tisk stalno naglaša, da bodo evropski trenje Aziji nedvomno izkoristili. Pri tem misli predvsem na Japonsko. Po nekih vesti so sedaj Turki na Japonskem narocili 10 krizark, v zameno pa bi odstropili Japoncem večja zemljišča, na katerih naj bi Japonci nasadili bombaž. V nekaj letih bi mogli Turki izvajati japonski bombardi na svoje blago, istočasno pa bi se njihov vpliv na Sredozemskem morju znatno ojačil, ker predstavlja 10 krizark silo, s katero je treba računati. Razen tega ga se japonska ekspanzija kaže že posebno tudi v Abesiniji.

Velika rudniška katastrofa v Belgiji

Bruselj, 16. maja. Včeraj popoldne se je pripetlo v rudniku Lambrechies, južno od Montsa, velika rudniška katastrofa. Zaradi eksplozije plinov je bilo zasutih v rovu 48 rudarjev. Kljub temu, da so takoj pričeli z reševanjem, ki je bilo zaradi širjenja strupenih plinov zelo nevarno in težjavno, so do 1. ponoči spravili na dan komaj tri trupel. Po mnenju inženjerjev so vse zasuti rudarji izgubljeni in najbrž že mravlji. Do 11. dopoldne so izkopali vsega 6 trupel, ki pa so tako iznakanžena, da jih ni spoznati. Nesreča je izvala med rudarji in okoliškim prebivalstvom veliko razburjenje.

Razstava ženskih ročnih del

Otvorjena je bila danes. — Zanimala bo zlasti naše ženstvo

Ljubljana, 16. maja.

V muzeju je danes ob 11. otvorilo Splošno žensko društvo res veliko in povečano razstavo ženskih ročnih del v zgodovinskem razvoju, ki bo gotovo zlasti naše ženstvo izredno zanimala. Razen članic in odbora Splošnega ženskega društva pod vodstvom predsednice ge. Leskovčeve se je otvoritev udeležila tudi dvorna dama ga. dr. Tavčarjeva, župan g. dr. Dinko Puš s soprgo, zastopnik banca g. Ribičič, predsednik Narodne galerije g. dr. Windischer, zastopnik škofa g. kanonik Volc, zastopnice Atene z gospo Kroftovo na čelu, predsednica ga. Pirkmajerjeva in tajnika ga. Kmetova za ženski odsek JS, za klub Primorka ga. Maša Grošova z večimi članicami, zastopnice Kola jugoslovenskih sester in drugih ženskih organizacij, direktor muzeja g. dr. Mal, konservator g. dr. Stele, slikar Sternen in msgr. Steska, ki je danes tudi pomagal pri zbiranju in več drugih odličnih gostov.

Dvorna dama ga. dr. Tavčarjeva je v svojem otvoritvenem govoru slikala čut naših mater za umetnostno udejstvovanje, da bi olepljale svoje domove, nato se je pa zahvalila glavnim sotrudnicam ge. Leskovčevi, Vaščevi in dr. Vrčnovi, zlasti pa gospo Marjanci Lindtnerjevi, ki je tudi sprožila idejo lepe razstave. Govornica je izrekla zahvalo tudi arhitektu Osolinu, ki je razstavo aranžiral in pa novinarju Gabru, ki je pomagal pri razstavi kot strokovnjak z nasveti.

Razstava je nameščena v treh sobah, kjer je bila dosedaj muzeiska galerija slik. V prvi sobi so razstavljena moderna ročna dela, kjer se zlasti odlikujejo izdelki državnega zavoda za žensko obrt z najfinjimi klekljanimi čipkami, ki so si prizorevale slovesne žene po vsej Evropi. Razen teh krasnih del nam pa tudi ročna dela v najmodnejših tehnikah dokazujejo velik čut

Smrt uglednega Ljubljjančana

Ljubljana, 16. maja.

Jutri ob 16. bomo pokopali g. Franca Verbiča, ki je zatinsil oči v visoki starosti 83 let. Rojen je bil v Hrušici pod Ljubljano in se je izučil usnjariš, nato pa po tedanjem ščigl popotoval po svetu in je dalje časa živel v Zgornji Avstriji. Ko se je vrnil v domovino, je tudi tu imel svojo usnjarsko obrt, ki je zaradi solidnosti slovela daleč naokrog. Preživel je svojo ženo in hčere, da sedaj žalujeta za njim le že družni njegovih dveh sinov, namreč Franca, ki je potnik pri tvrdki I. C. Mayer, in pa našega znanega javnega delavca in človekoljuba, trgovca Antona Verbiča v Stritarjevi ulici.

Na staru leta se je pokonjil presečil k svojemu sinu Antonu, vendar pa se sinova ob smrti nista mogla posloviti od svojega očeta ker sta bila oba na popotovanju. Anton je ujela žalostna vest o smrti predobrega očeta v Skopiju, kjer kot delegat našega trgovskega združenja na trgovskem zborovanju zastopa koristi svojega stanu. Simpatičnu možu časten spomin, njegovi ugledni družini pa našnjkreneje sožalja.

Zagrebški Fotoklub v Ljubljani

Ljubljana, 16. maja.

V nedeljo dopoldne se je priprljalo iz Zagreba na mednarodno fotografsko obisk v obiskati svoje prijatelje v Ljubljanskem Fotoklubu nad 30 članov zagrebškega Fotokluba pod vodstvom predsednika g. dr. Maksa Paspe v tajniku g. Frajtiču, posebno veseli smo bili pa mojstr Habermüllerjeva, Dabca, Szaba in drugih razstavljalcev, ki sta med njimi tudi naša rojaka Ljubljjančan Vidmajer in Mariborčan Cizej. Za zagrebško »Fotorevijo« sta prišla uredniki g. Ernst in inž. Gorjan, nadalje direktor »Kodaka« g. Melichar, dr. Britha s soprgo, Milan Fuži in več drugih dobrih znancev.

Že na kolodvoru je bilo svidenje nadve ljubezni, zlasti prijateljski je bil po sprejem na razstavo, kjer jih je počazdrival vse odbor našega Fotokluba s predsednikom g. Lojzetom Pengalom na čelu in mnogimi razstavljalci. Razstavni prostor in razstava dela so navdušila hrvaške mojstrie in priznali so, da so se bali, da bodo morali konstatirati, kako smo Jugosloveni v fotografiji daleč za svetovnimi mojstri. Po ogledu so tudi najbolj kritični strokovnjaki in mojstri vse sreči v

RAZPEČEVALCI PONAREJENIH TISOČAKOV PRED SODIŠČEM

Danes dopoldne se je pričela obravnava v znani aferi z razpečavanjem ponarejenih tisočakov, ki je dvignila lani v javnosti toliko prahu

Ljubljana, 16. maja.

Minulo leto je bilo takoj polno kriminalnih senzacij, kakor morda še nobeno prej, saj so javnost razburili kar trije umori v družinah in javnost, še danes ne more pozabiti Malija in Trdinovega procesa, zadnje dni je pa spet smrtni oproščenje Rohrmanove spomnila javnost na nepojasnjeno umor njenе sestre. Vse te razprave so viharno raznajale duševnost vsega našega prebivalstva, da je bila na sodne dvorane pri razpravah najslnejši razikal. Danes se je pa pričela razprava proti razširjevalcem ponarejenih tisočakov pred skoraj prazno dvorano. Za razpravo namreč nikdo ni vedel in le počasni se ob pol. 9. pričeli kapljati v zasedno dvorano št. 79 v justični palaci posamezni razovedneži. Med čitanjem obožnice jih je bilo še 6 in med njimi sama ena ženska. Vest o razpravi se je pa kaj naglo raznesla po justični palaci in ob 9. se bile zasedene že skoraj vse klopi. Žensk skoraj ni med poslusalcem, večina moških ima pa tipično primorsko obrazje. Tudi prostor pred dvorano, ki je drugače nabito polno, ki brez vstopnice ne morejo do razprave, je tih in mirem, saj na klope sedi le nekaj molčedih prič.

Lansko jesen je zavalovala vsa naša javnost, ko se je po Ljubljani in vsej banovini raznesla vest o ogromnih vstopih ponarejenih tisočakov stare izdaje. Zlobni jeziki so raztrzili naravnost fantastične vesti in si na vse načine prizadevali spraviti v zvezo s to afero tudi najuglednejše predstavnike naše javnosti. Dolgo ni prislo iztrezenje, čeprav je policija posegla vmes s kaznimi in je tudi sodišče moralno oobsidli nekaj razširjevalcev takih vesti. Tako daleč smo prisli, da so tudi naši gospodarji smatrali za resnico, da je bilo v našo državo vtipotapljenih in razpečanih za 3 milijarde tisočakov. Nikdo seveda ni pomisli, da bi te bajne vstopne ne mogla zmenjati vse banovino, kaj sele, da bi mogli spraviti v promet in zmenjati toliko falzifikatov. 750.000 jurjev je taka množina, da bi bil takoreč ves naš denar falzifikat. Kakor govorimo o vojni in povojni psihi, tako v gospodarski krizi moramo konstatirati psiho nezaupanja in plastičnosti, ki se je naši banovini tako razpasla, da nam je pretresla vse naše gospodarstvo. Najmočnejši pojavi psiho nezaupanja so bile pri govoritve vesti o pravljicno visoki vsoti falzifikatov, ki naj bi bile pri njihovem razpečavanju udeležene tudi najbolj znanе osebe.

Senat in zagovorniki

Senat predseduje s. o. s. dr. Orožen, v njem st. pa s. o. s. Kralj in sodnik Kovac. Na prvi klopi sedi Basilisco, Besednjak in Golobovski. Vsi trije so inozemci in dvema so naše občine že obljubile pristojnost. Prva dva obožence sta rojenja v Trstu, tretji pa po Ukrajini. Vsi trije so izredno krepki mojne in tudi po dolgem preiskovalnem zaporu se taki, kakršne poznamo z ulice, le Basilisco je brez svojega napeljna. Za inozemsko klopio pa na drugi klopi sedeti Baraga in Stupica, ki sta se zapletla v nesrečno mrežo zločina. Obožbo zastopa sam državni tožilstvo Vilko Lavrenčak. Basilisca zagovarja dr. Ražem, Besednjaka dr. I. C. Oblak, Golobovskega pa dr. Pegar, a Barago zagovarja dr. Knaflčič in zagovornik Stupice je dr. Žirovnik. Na zagovorniških prostorih sede torej naši najbolj znani zagovorniki. Po razgovorih na sodišču lahko pričakujemo, da bo razprava trajala ves dan.

Oboženci

Oboženi so Armid Basilisco, rojen 1. 1881. v Trstu, ozemljeni trgovec v Ljubljani; Albert Besednjak, rojen 1. 1887. v Trstu, samski trgovski potnik v Ljubljani; Roman Golobovski, rojen 1. 1890. v Zbojskem Lavovu, ozemljen, solastnik tivirske »Jugoreklame« v Ljubljani; Ludvik Baraga, rojen 1. 1893. v Ljubljani, ozemljeni mehanik in trgovec v Ljubljani; ter Stanko Stupica, rojen leta 1906. v Šmarju pri Jelšah, ozemljeni trgovec v Šmarju pri Jelšah. Obožnica obsegajo 7 tipkanih strani.

Iz obožnice

Basilisco, Besednjak in Golobovski so porazumno spravljali v promet ponarejene 1000 dinarske bankovce izdane leta 1920, takozvane »tržaške falzifikate št. 14«. Basilisco je lani v avgustu svrhu razpečevanja naročil in prejel od nekega Andreja Gianuzia iz Trsta 101 falzifikat, ki je bil za obljubil 15.000 Din ter povračilo potnih stroškov. Besednjak je v Ljubljani od Basilisca večkrat dobil vedeje številno falzifikatov in jih izročil Golobovskemu, ki je zanje zastavil svoj avto. Besednjak in Golobovski sta v svrhu razpečevanja od septembra do januarja štirikrat potovali v Zagreb in je Besednjak izročil en falzifikat Juriju Bonaciču za 100 Din, da ga razpeča. Golobovski je tudi obožen, da je dal trgovcu Baragi za pisalni stroj, vreden 380 Din, 10 ponarejenih bankovcev. Nadalje je prodal 8 falzifikatov Stanku Stupici za 1000 Din in 700 lir. Baraga je od prejetih falzifikatov dva izročil Kreditnemu zavodu v plačilo menice, dočim je Stupica z enim ponarejenim tisočakom plačal na pošti v Šmarju neko fakturo, z drugimi je poravnal račun popravila avtomobila pri Štefanu Haselbahu v Celju, ter tretjim je pa plačal trgovcu Kifflanu v Mariboru ogljico za 70 Din.

V razlogih navaja obožnica, da je zagrebška policija 12. oktobra 1933 v Zagreb uaretira Besednjaka in Golobovskega zaradi sume razpečevanja ponarejenih tisočakov in jima zaplenila 78 falzifikatov. Pri zasiščevanju je Golobovski odločno tajil, da je bila prepričan, da so bankovci pristni, dočim je Besednjak priznal, da je vedel, da gre za ponarejen denar. Pri nadaljnem polzvezovanju je policija ugotovila še naslednje:

Basiliscov potnik Besednjak je tozil svojemu šefu (po Basiliscovi izpovedi), da premalo zasesti in mu je svetoval, naj iz

Italije dobi ponarejene dolarje ali sterline. Basilisco je slučajno srečal v Ljubljani trgovskega potnika Andreja Gianuzija, ki mu je prekrbel ponarejene dinarske tisočake. Basilisco je o tem obvestil Besednjaka, ki je izjavil, da bo tisočake razpečeval Golebovski, ki bo z jamstvo zastavil svoj osebni avto. Basilisco je vse falzifikate izročil Besednjaku, ki mu je dal garancijsko pismo Golebovskemu. Basilisco privmava, da je pravil Basilisco, ki jih je izročil Besednjaku in Golebovskemu v razpečevanje, vendar trič, da si za to ni izgovoril nobene nagrade in se tudi ni za vso stvar več zanimal. Odločno zanika, da bi kot delež prejel 500 lir. Zanimivo je, da je Basilisco prekovalnemu sodniku vse tajil, češ, da je gornje izpovedal le, ker so ga na policiji preteplali.

Besednjak je priznal, da je falzifikate preskrbel njegov šef. Ko je o zadevi govoril z Golebovskim, se je ta takoj ponudil za razpečevanje in je hotel prodati osebni avto, da bi mogel Gianuziju izplačati 15.000 Din. Besednjak je Golebovskemu seznanil z Basiliscom. Golebovski je po pregledu falzifikata izjavil, da je dobro ponarejen in da ga bo lahko spravil v promet. Ko je izročil jamstveno pismo, je Basilisco dal Besednjaku 60 ponarejenih bankovcev. S tem denarjem je z Golebovskim odpotoval v Sunjo. Sisak v Zagreb. V Zagreb sta našla Ivana Bonačiča, ki ga je Besednjak poznal iz šibenških zaporov. Bonačič je hotel za svojega sina Jurija kupil 5 falzifikatov za 1500 Din, kar pa je Besednjak odobril. Golebovski je zatem hotel s ponarejenim denarjem kupil hranilne knjižice, ker pa se je bal odkritja. Je namero opustil. Brez uspeha sta se vrnila v Ljubljano in vrnila falzifikate Basiliscu. Bonačič pozval je našega gospodarja na vstop v zvezo s to afero tudi najuglednejše predstavnike naše javnosti. Dolgo ni prislo iztrezenje, čeprav je policija posegla vmes s kaznimi in je tudi sodišče moralno oobsidli nekaj razširjevalcev takih vesti. Tako daleč smo prisli, da so tudi naši gospodarji smatrali za resnico, da je bilo v našo državo vtipotapljenih in razpečanih za 3 milijarde tisočakov. Nikdo seveda ni pomisli, da bi te bajne vstopne ne mogla zmenjati vse banovino, kaj sele, da bi mogli spraviti v promet in zmenjati toliko falzifikatov. 750.000 jurjev je taka množina, da bi bil takoreč ves naš denar falzifikat. Kakor govorimo o vojni in povojni psihi, tako v gospodarski krizi moramo konstatirati psiho nezaupanja in plastičnosti, ki se je naši banovini tako razpasla, da nam je pretresla vse naše gospodarstvo. Najmočnejši pojavi psiho nezaupanja so bile pri govoritve vesti o pravljicno visoki vsoti falzifikatov, ki naj bi bile pri njihovem razpečavanju udeležene tudi najbolj znanе osebe.

Besednjak je zavalovala vsa naša javnost, ko se je po Ljubljani in vsej banovini raznesla vest o ogromnih vstopih ponarejenih tisočakov stare izdaje. Zlobni jeziki so raztrzili naravnost fantastične vesti in si na vse načine prizadevali spraviti v zvezo s to afero tudi najuglednejše predstavnike naše javnosti. Dolgo ni prislo iztrezenje, čeprav je policija posegla vmes s kaznimi in je tudi sodišče moralno oobsidli nekaj razširjevalcev takih vesti. Tako daleč smo prisli, da so tudi naši gospodarji smatrali za resnico, da je bilo v našo državo vtipotapljenih in razpečanih za 3 milijarde tisočakov. Nikdo seveda ni pomisli, da bi te bajne vstopne ne mogla zmenjati vse banovino, kaj sele, da bi mogli spraviti v promet in zmenjati toliko falzifikatov. 750.000 jurjev je taka množina, da bi bil takoreč ves naš denar falzifikat. Kakor govorimo o vojni in povojni psihi, tako v gospodarski krizi moramo konstatirati psiho nezaupanja in plastičnosti, ki se je naši banovini tako razpasla, da nam je pretresla vse naše gospodarstvo. Najmočnejši pojavi psiho nezaupanja so bile pri govoritve vesti o pravljicno visoki vsoti falzifikatov, ki naj bi bile pri njihovem razpečavanju udeležene tudi najbolj znanе osebe.

Besednjak je zavalovala vsa naša javnost, ko se je po Ljubljani in vsej banovini raznesla vest o ogromnih vstopih ponarejenih tisočakov stare izdaje. Zlobni jeziki so raztrzili naravnost fantastične vesti in si na vse načine prizadevali spraviti v zvezo s to afero tudi najuglednejše predstavnike naše javnosti. Dolgo ni prislo iztrezenje, čeprav je policija posegla vmes s kaznimi in je tudi sodišče moralno oobsidli nekaj razširjevalcev takih vesti. Tako daleč smo prisli, da so tudi naši gospodarji smatrali za resnico, da je bilo v našo državo vtipotapljenih in razpečanih za 3 milijarde tisočakov. Nikdo seveda ni pomisli, da bi te bajne vstopne ne mogla zmenjati vse banovino, kaj sele, da bi mogli spraviti v promet in zmenjati toliko falzifikatov. 750.000 jurjev je taka množina, da bi bil takoreč ves naš denar falzifikat. Kakor govorimo o vojni in povojni psihi, tako v gospodarski krizi moramo konstatirati psiho nezaupanja in plastičnosti, ki se je naši banovini tako razpasla, da nam je pretresla vse naše gospodarstvo. Najmočnejši pojavi psiho nezaupanja so bile pri govoritve vesti o pravljicno visoki vsoti falzifikatov, ki naj bi bile pri njihovem razpečavanju udeležene tudi najbolj znanе osebe.

Besednjak je zavalovala vsa naša javnost, ko se je po Ljubljani in vsej banovini raznesla vest o ogromnih vstopih ponarejenih tisočakov stare izdaje. Zlobni jeziki so raztrzili naravnost fantastične vesti in si na vse načine prizadevali spraviti v zvezo s to afero tudi najuglednejše predstavnike naše javnosti. Dolgo ni prislo iztrezenje, čeprav je policija posegla vmes s kaznimi in je tudi sodišče moralno oobsidli nekaj razširjevalcev takih vesti. Tako daleč smo prisli, da so tudi naši gospodarji smatrali za resnico, da je bilo v našo državo vtipotapljenih in razpečanih za 3 milijarde tisočakov. Nikdo seveda ni pomisli, da bi te bajne vstopne ne mogla zmenjati vse banovino, kaj sele, da bi mogli spraviti v promet in zmenjati toliko falzifikatov. 750.000 jurjev je taka množina, da bi bil takoreč ves naš denar falzifikat. Kakor govorimo o vojni in povojni psihi, tako v gospodarski krizi moramo konstatirati psiho nezaupanja in plastičnosti, ki se je naši banovini tako razpasla, da nam je pretresla vse naše gospodarstvo. Najmočnejši pojavi psiho nezaupanja so bile pri govoritve vesti o pravljicno visoki vsoti falzifikatov, ki naj bi bile pri njihovem razpečavanju udeležene tudi najbolj znanе osebe.

Besednjak je zavalovala vsa naša javnost, ko se je po Ljubljani in vsej banovini raznesla vest o ogromnih vstopih ponarejenih tisočakov stare izdaje. Zlobni jeziki so raztrzili naravnost fantastične vesti in si na vse načine prizadevali spraviti v zvezo s to afero tudi najuglednejše predstavnike naše javnosti. Dolgo ni prislo iztrezenje, čeprav je policija posegla vmes s kaznimi in je tudi sodišče moralno oobsidli nekaj razširjevalcev takih vesti. Tako daleč smo prisli, da so tudi naši gospodarji smatrali za resnico, da je bilo v našo državo vtipotapljenih in razpečanih za 3 milijarde tisočakov. Nikdo seveda ni pomisli, da bi te bajne vstopne ne mogla zmenjati vse banovino, kaj sele, da bi mogli spraviti v promet in zmenjati toliko falzifikatov. 750.000 jurjev je taka množina, da bi bil takoreč ves naš denar falzifikat. Kakor govorimo o vojni in povojni psihi, tako v gospodarski krizi moramo konstatirati psiho nezaupanja in plastičnosti, ki se je naši banovini tako razpasla, da nam je pretresla vse naše gospodarstvo. Najmočnejši pojavi psiho nezaupanja so bile pri govoritve vesti o pravljicno visoki vsoti falzifikatov, ki naj bi bile pri njihovem razpečavanju udeležene tudi najbolj znanе osebe.

Besednjak je zavalovala vsa naša javnost, ko se je po Ljubljani in vsej banovini raznesla vest o ogromnih vstopih ponarejenih tisočakov stare izdaje. Zlobni jeziki so raztrzili naravnost fantastične vesti in si na vse načine prizadevali spraviti v zvezo s to afero tudi najuglednejše predstavnike naše javnosti. Dolgo ni prislo iztrezenje, čeprav je policija posegla vmes s kaznimi in je tudi sodišče moralno oobsidli nekaj razširjevalcev takih vesti. Tako daleč smo prisli, da so tudi naši gospodarji smatrali za resnico, da je bilo v našo državo vtipotapljenih in razpečanih za 3 milijarde tisočakov. Nikdo seveda ni pomisli, da bi te bajne vstopne ne mogla zmenjati vse banovino, kaj sele, da bi mogli spraviti v promet in zmenjati toliko falzifikatov. 750.000 jurjev je taka množina, da bi bil takoreč ves naš denar falzifikat. Kakor govorimo o vojni in povojni psihi, tako v gospodarski krizi moramo konstatirati psiho nezaupanja in plastičnosti, ki se je naši banovini tako razpasla, da nam je pretresla vse naše gospodarstvo. Najmočnejši pojavi psiho nezaupanja so bile pri govoritve vesti o pravljicno visoki vsoti falzifikatov, ki naj bi bile pri njihovem razpečavanju udeležene tudi najbolj znanе osebe.

Besednjak je zavalovala vsa naša javnost, ko se je po Ljubljani in vsej banovini raznesla vest o ogromnih vstopih ponarejenih tisočakov stare izdaje. Zlobni jeziki so raztrzili naravnost fantastične vesti in si na vse načine prizadevali spraviti v zvezo s to afero tudi najuglednejše predstavnike naše javnosti. Dolgo ni prislo iztrezenje, čeprav je policija posegla vmes s kaznimi in je tudi sodišče moralno oobsidli nekaj razširjevalcev takih vesti. Tako daleč smo prisli, da so tudi naši gospodarji smatrali za resnico, da je bilo v našo državo vtipotapljenih in razpečanih za 3 milijarde tisočakov. Nikdo seveda ni pomisli, da bi te bajne vstopne ne mogla zmenjati vse banovino, kaj sele, da bi mogli spraviti v promet in zmenjati toliko falzifikatov. 750.000 jurjev je taka množina, da bi bil takoreč ves naš denar falzifikat. Kakor govorimo o vojni in povojni psihi, tako v gospodarski krizi moramo konstatirati psiho nezaupanja in plastičnosti, ki se je naši banovini tako razpasla, da nam je pretresla vse naše gospodarstvo. Najmočnejši pojavi psiho nezaupanja so bile pri govoritve vesti o pravljicno visoki vsoti falzifikatov, ki naj bi bile pri njihovem razpečavanju udeležene tudi najbolj znanе osebe.

Besednjak je zavalovala vsa naša javnost, ko se je po Ljubljani in vsej banovini raznesla vest o ogromnih vstopih ponarejenih tisočakov stare izdaje. Zlobni jeziki so raztrzili naravnost fantastične vesti in si na vse načine prizadevali spraviti v zvezo s to afero tudi najuglednejše predstavnike naše javnosti. Dolgo ni prislo iztrezenje, čeprav je policija posegla vmes s kaznimi in je tudi sodišče moralno oobsidli nekaj razširjevalcev takih vesti. Tako daleč smo prisli, da so tudi naši gospodarji smatrali za resnico, da je bilo v našo državo vtipotapljenih in razpečanih za 3 milijarde tisočakov. Nikdo seveda ni pomisli, da bi te bajne vstopne ne mogla zmenjati vse banovino, kaj sele, da bi mogli spraviti v promet in zmenjati toliko falzifikatov. 750.000 jurjev je taka množina, da bi bil takoreč ves naš denar falzifikat. Kakor govorimo o vojni in povojni psihi, tako v gospodarski krizi moramo konstatirati psiho nezaupanja in plastičnosti, ki se je naši banovini tako razpasla, da nam je pretresla vse naše gospodarstvo. Najmočnejši pojavi psiho nezaupanja so bile pri govoritve vesti o pravljicno visoki vsoti falzifikatov, ki naj bi bile pri njihovem razpečavanju udeležene tudi najbolj znanе osebe.

Besednjak je zavalovala vsa naša javnost, ko se je po Ljubljani in vsej banovini raznesla vest o ogromnih vstopih ponarejenih tisočakov stare izdaje. Zlobni jeziki so raztrzili naravnost fantastične vesti in si na vse načine prizadevali spraviti v zvezo s to afero tudi najuglednejše predstavnike naše javnosti. Dolgo ni prislo iztrezenje, čeprav je policija posegla vmes s kaznimi in je tudi sodišče moralno oobsidli nekaj razširjevalcev takih vesti. Tako daleč smo prisli, da so tudi naši gospodarji smatrali za resnico, da je bilo v našo državo vtipotapljenih in razpečanih za 3 milijarde tisočakov. Nikdo seveda ni pomis

SAMO SE DANES film iz življenja mlade žene po romanu Theodorja Dreiserja
„JENNIE GERHARDT“
 v katerem igra gl. vlogo dražestna
SYLVIA SIDNEYJEVA

ELITNI KINO MATICA
 Predstave ob 4., 7.½ in 9.½ ur.

DNEVNE VESTI

— Iz državne službe. Imenovan je za arhivarja Higijenskega zavoda v Ljubljani arhivski uradnik Leopold Puhar. Premašena sta upravno pisarniški uradnik Josip Hrga od sreskega načelstvu v Smarju pri Jelsah k sreskemu načelstvu v Kočevje ter strokovni učitelj in upravitelj ukinjene državne učne delavnice za košarstvo v Radovljici Leon Patlik na tehnično srednjo šolo v Ljubljani.

— Iz banovinske službe. Za banovinskega upravno pisarniškega pripravnika pri banski upravi v Ljubljani je imenovan Janko Bedrač.

— Nove občinske volitve. Ker sta bili ustanovljeni novi občini Bočna v gornjegaškem srezu in Gočevje v celjskem srezu, bodo v prvem volitvah občinskega odbora v nedeljo 1. julija v drugi pa v nedeljo 17. julija. Ozemlje občine Velenje sreč slovenski je bilo pa izpremenjeno in zato bodo volitve občinskega odbora v tej občini v nedeljo 8. julija.

— Proračun Zbornice za TOI odobren. Ban dravskih banovin je na podlagi odločke ministra za trgovino in industrijo z dne 21. aprila 1934 odobril proračun Zbornice za TOI v Ljubljani za poslovno leto 1934 s preliminarnimi dodohki v znesku Din 3.156.000 ter izdatki Din 2.994.041, točaj z zneskom Din 161.959 proračunske blagajnine rezerve. Obenem je trgovinski minister sporazumno s finančnim ministrom odobril, da se v kritje zborničnih potrebščin v letu 1934 odmerja in pobira 10% doklada od osnovnega davka na dohodek od podjetij, obratov, in poklicev, kakor tudi od osnovnega davka na dobitek podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov in od minimalnega davka po 1.2%, ki ga morajo po čl. 86 odst. 2 zakona o neposrednih davkih plačevati podjetja, zavezana k javnemu polaganju računov. Predpisane doneske za Zbornico so zbornični volilni upravenci zavezani plačevati v istih rokih kakor davke, ki so podstava za njih predpis.

— Prepovedanih rastlin vidimo zadnji cas vedno več naprodaj po naših ulicah, vendar se pa nikdo ne razburja, saj tudi zakon mora imeti usmiljenje z bednimi prodajali prepoznavanih cvetlic. Na kmetih je kriza že takoj doleč, da ve marsikateri hiši ni več soli in tudi ne več kruha, zato pa zatisnimo oči ali poglejmo skozi prste, saj srečamo staro ženico ali sestranega otroka s šopki zaščitnimi rožicami. Sploh je treba, da se zakon o zaščitenih rastlin po nepotrebnem, druge mnogo redkejše rastline pa lahko trgamo in prodajamo, kakor hočemo. Na Dolenjskem gotovo ne rabijo zaščite božje dreve ali bodičje, ki ga znanstveniki imenujejo ilex aquifolium, ker ga je povsod dosti in je največja nadigo na dolenjskih gozdovih, pač naj pa zaščita velja za Gorenjsko in druge kraje naših banovin, kjer je božje dreve redko. Že nekaj dni prav radi kupujemo tudi lepo rdečo jožefco, sestrico zase znanih blagajk ali Blagayevega volčina. Tudi ta rožica je prepovedana in prav je, da ne preganjamo revnih prodajalk, čudno se nam je pa zdelo, ko smo redce jožefce videli tudi v izložbenem oknu neke cvetličarne. Tega bi ne bilo treba, saj napravi na zaščitenih rastlinah itak škodi drhal, ki na svojih izletih brezvestno uničuje našo pisano in redko floro, da bodo kmalu izginile rastline, ki se z njimi ponosa naša banovina pred vsem svetom. Pomislimo moramo, da so tudi redke cvetlice atrakcija za tuje, zato naj pa vsak izletnik pazi na druge in se z divjadi tako pogovori, kakor zaslužijo.

— Ekskurzija praktičnih elektro in strojnih tehnikov. Organizacija praktičnih elektro- in strojnih tehnikov v Ljubljani (OPEST) je priredila v nedeljo svojo prvo letosnjo ekskurzijo, in sicer v Tržič, kamor se je odpeljalo 30 članov. Pod strokovnim vodstvom obratov tovarn Glanzman in Gassner inž. Smolka in svoje kolege elektrotehnika g. Pravsta so si izletniki ogledali tovarno, in njenе naprave. Udeleženci ekskurzije se zahvaljujejo vodji za vodstvo, razlagajoče in razkazovanje, vodstvu tovarne pa za prijaznost, da jim je dovolio ogled naprav. OPEST je znana, da prireja ekskurzije za svoje člane, ki si tako razsirijo svoje praktično obzorje. Prejšnja leta je priredila tri večje ekskurzije v inozemstvo, zdaj pa mora omejevati na ekskurzije v naši državi.

— Ekskurzija praktičnih elektro in strojnih tehnikov. Organizacija praktičnih elektro- in strojnih tehnikov v Ljubljani (OPEST) je priredila v nedeljo svojo prvo letosnjo ekskurzijo, in sicer v Tržič, kamor se je odpeljalo 30 članov. Pod strokovnim vodstvom obratov tovarn Glanzman in Gassner inž. Smolka in svoje kolege elektrotehnika g. Pravsta so si izletniki ogledali tovarno, in njenе naprave. Udeleženci ekskurzije se zahvaljujejo vodji za vodstvo, razlagajoče in razkazovanje, vodstvu tovarne pa za prijaznost, da jim je dovolio ogled naprav. OPEST je znana, da prireja ekskurzije za svoje člane, ki si tako razsirijo svoje praktično obzorje. Prejšnja leta je priredila tri večje ekskurzije v inozemstvo, zdaj pa mora omejevati na ekskurzije v naši državi.

— Sprememba radioprograma. V četrtek 17. maja 1934: Proglas Pan Europe (dr. Janko Tavze). Petek 18. maja 1934: Poštarski gener. tajništva Društva narodov deveti vsega sveta (dr. Janko Tavze).

razpisu volitev občinskih odborov za občine Bočna, Gotovje in Velenje, popravek k zakonu o notranji upravi in občinske uprave o pobiranju občinskih troškarja v letu 1934.

— Planinski dom na Biokovu. V nedeljo bo na Biokovu svedčeno otvorjen Aleksandrov dom, last Hrvatske planinske društva, zgrajen po zaslugi podružnice društva v Makarski. S tem se bo odprla turistom ena najlepših planin ob našem morju.

— Nova knjiga. V založbi profesorskega zboru juridične fakultete v Ljubljani je pravkar izšel X. Zbornik znanih znanstvenih razprav v obsegu skoro 14 tisk. pol z naslednjim vsebino: a) univ. prof. dr. Metod Dolenc: Osebno- in rodbinsko-pravna vprašanja v pravosodstvu slovenskih ljudskih sodnikov; b) priv. doc. dr. Boris Furlan: Teorija pravnega sklepanja; c) izr. pros. dr. Viktor Korosec: Novi odločni Gajevski institucij (PSI 1182); d) univ. prof. dr. Rado Kušec: Bračna pravila srbske pravoslavne cerkve; e) univ. prof. dr. Stanko Lapajne: Spori za mejo; f) univ. prof. Aleksander Maklecov: O pojmu in nalogah kriminalne politike; f) univ. prof. dr. Evgen Spektorski: Naslane konstruktivne metode v pravoznanstvu; g) univ. doc. dr. Ivan Tomšič: O najmočnejših naporih, da se odvrne vojna. — Knjiga se naroča pri založniku za 60 Din; slusatelji prava in člani Društva prijeteljev juridične fakultete imajo 50% popust. Ako so letošnjo članarino že plačali, dobe člani pravkar imenovanega društva Zbornik X. brezplačno.

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravnega »Franz Josefova« grenačica do urejenega želodca in črevesja. Glavni zastopnik modernega zdravilstva za ženske so preizkusili, da »Franz Josefova« voda v največjih primerih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. »Franz Josefova« voda se dobri v vseh lekarinah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Najpraktičnejši pouk o razvoju in stanju našega gospodarstva nudi vsakmur XIV. ljubljanski velesejem od 30. maja do 10. junija. S svojo letošnjo novestjo, kartografsko razstavo, ki bo točna geografska, geološka in meteorološka slika naše domovine, pa do dokazal, da bo biti in ostati forum, kjer je pokazana praktično in raznoravno delavnost, zmožnost in vrednost, kakor tudi organizacijski talent našega človeka. Nikomur naj ne bo žal vstopnina na sejmišče, saj je v primeri s tem, kar nudi velesejem ponučena in zanimivega, prav malenkostna. Odložite svoje izlete na prihodnje nedelje, sedaj pa izkoristite prosti čas za ogled velesejma. Poleg kartografske razstave imamo na velesejmu še posebno položaj v reklami in propagandi s priključeno razstavo jugoslovenskih plakatov, ter aktualno gospodarsko razstavo »Žema v poklicu« in razstavo ruskih emigrantov.

Zivalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 10. t. m. je bila v dravski banovini svinjska kuga na 30 dvorcih, svinjska rdečica na 56, steklina na 1 dvoru in v treh primerih, konjske garje pa na 2 dvorcih.

— Prešernova koča na Stolu je odsečno odprtia v oskrbovana. Pot je prav dobra, nikjer več zasnežena in vrh je lahko dostopen.

— Sprememba radioprograma. V četrtek 17. maja 1934: Proglas Pan Europe (dr. Janko Tavze). Petek 18. maja 1934: Poštarski gener. tajništva Društva narodov deveti vsega sveta (dr. Janko Tavze).

Radio therma Laško

Najnovejšično zdravstveni vsevrsi rehmatolog, ženske, ženski bolezni, arterioskleroz, zmajanje krvnega dela itd. Odprto skozi vse leto. — V predvezoni znižani cenai! Pavašna penzija za 10 dni 600 Din, za 20 dni 1100 Din. V pavašni penziji je vredno hraniti stanovanje, dnevno po ena kopel, ena ali dve zdravniški preiskavi vse takse. — Zahvaljujejo se uprave zdravilišča.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani in Mariboru. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 28, v Skoplju 26, v Sarajevu in Splitu 24, v Zagrebu 23, v Ljubljani 15.9, v Mariboru 12. Davi je kazal barometr v Ljubljani 760.4, temperaturo je znašala 10.4.

Ameriške metode zagrebških bandol. Včeraj je zagrebška kriminalna policija v zadnjem trenutku prepričila ročarski napad na znanega zagrebškega veletrgovca Ziga Sterna in njegovo rodino. Stern velja za enega najbogatejših Zagrebčanov. Banditi so hoteli oboroženi vdreti v njegovo hišo, zvezati vse stanovnike v prisilisti Sterna, da bi jim izrečili denar. Glavni organizator ročarskega napada je bil stari zločinec Rudolf Lipkovic. Banditi so zasnovali ročarski napad po ameriških metodah. Policija jim je prišla v hišo in na sled in včeraj dopoldne je Lipkovic v njegovega pajdaša na Zrinjevcu aretirala.

— Nečak ubil strica. V Novem Marofu blizu Varaždina je ubil v pondeljek Oskar Guttmann svojega 65letnega strica Ljudevita Piroša, ki je bil 40 let upravitelj vseh posestev grofa Erdödyja na Hrvatskem in Ogřskem. Rodbina grofa Erdödyja je svoja posestva prodala, Piroško je pa izplačala s tem, da mu je podarila eno izmed svojih posestev, vredno nad polmilijon dinarjev. Po krvidi sreča je nečaka, ki je prišel Piroško lani v konkurz. Nečakom sta se večkrat prepričala, stric mu je ocital, da zapravlja preveč denarja. Tako sta se sprla tudi v pondeljek. Med preprirom je nečak pograbil sekiro in ubil strica.

— Uporaba znaka Rdečega križa.

Glasom čl. 27 zakona o društvu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije, 2. odst., se mora uporabiti tega zaščitnega znaka dovojlevati tudi pomočnim postajam, ki izključno brezplačno dajejo pomoč ranjenim v bolničniku. To dovoljenje daje samo izvrševalni odbor društva Rdečega križa v Beogradu. Vse one institucije, ki uporabljajo znak Rdečega križa (gasilne in reševalne društva itd.), naj zaprosijo za predmetna dovoljenja potom dravskoga banovinskega odbora društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.

— Iz »Službenega lista«. Službeni

list kr. banke uprave dravskoga banovine

št. 39, z dne 16. t. m. objavlja uredbo o višini, načinu pobiranju in kontroli pri pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje, navodilo o pobiranju take za obnovno sporu pri upravnem sodišču ali državnem svetu, razveljavljanje oprostitev glede plačevanja tak, dopolnitev

predv. odstavka t. 6. čl. 5. zakona o tak-

sah, razglas banske uprave o odobritvi

proračuna Zbornice za TOI v Ljubljani za leto 1934, razglas banske uprave o

Iz Ljubljane

— IJ Mokra Žolka je tudi pošteno namočila zaprti ljubljanični strugi. Včeraj so delali v ljubljanični sami dopolne. Popolne je nastopila visoka voda v strugi pod jezom ter zaili tudi del stavne železnic. V strugi imajo montirano črpalko na električni pogon, vendar ne bodo mogli vode izbrati tako kmalu iz začilga dela struge; zato bo delo nekoliko zastalo. Če bo deloval dolj časa, da je vseeno ni nevarnosti in temeljno bo voda tekač česen, mu ne bo mogla mnogo škodovati.

— »Srečna zakonca« sta prav gotovo naša staro znance in prijatelja debeli Stanly in suhi Oly. Njima se v zakonu dogajajo take stvari, o kakršnih čitamo samo v prav napetih romanih. Tačko sta bila sredna, da sta se na koncu moralata prav pošteno spokoriti. Misliša sta dobro, a preobrnuto se je v slabu. Tačko je vedno, kadar človek skrb, da se drugi zabavajo, on pa mora nositi posledice. Sicer pa sta oba klubu temelj dobre volje in obljubila sta, da bosta za praznične zabave v birmanke, staro in mlado, ženske in moške in to v Elitem kinu Matce pri predstavah ZKD. Prva predstava bo že v petek ob 14.30. Cene pa bodo kljub temu, da bo dočasno smeha in zabave, tako nizke: 2.50, 4.50 in 6.50 Din.

— IJ Danes zadnji dan velefinala »Jenrie Gerhardt«, v katerem igra glavno vlogo Sylvija Sidney. To delo je prava epopeja velike ljubezni in zvestobe. Sylvija Sidney je igralka, ki si na manj osvojila mnogo gledalcev. Njene kreacje so nepozorne. Jutri nam Eliteki Matica pokaze veliko delo, v katerem igra naš prijatelj igralec g. Rožgor. To delo smo sicer že videli, vendar pa smo uverjeni, da bo naše občinstvo gledalo film »Ekstaza« z velikim zadovoljstvom v užitku. A binkoštne praznoljubne bomo videli »Vesele svetje«. To je film, pri katerem se bomo zabavali v nasmejali do solz. To je svojevrstna filmska opereta, polna veselih in komičnih prizorov.

— IJ Danes zadnji dan velefinala »Jenrie Gerhardt«, v katerem igra glavno vlogo Sylvija Sidney. To delo je prava epopeja velike ljubezni in zvestobe. Sylvija Sidney je igralka, ki si na manj osvojila mnogo gledalcev. Njene kreacje so nepozorne. Jutri nam Eliteki Matica pokaze veliko delo, v katerem igra naš prijatelj igralec g. Rožgor. To delo smo sicer že videli, vendar pa smo uverjeni, da bo naše občinstvo gledalo film »Ekstaza« z velikim zadovoljstvom v užitku. A binkoštne praznoljubne bomo videli »Veselle svetje«. To je film, pri katerem se bomo zabavali v nasmejali do solz. To je svojevrstna filmska opereta, polna veselih in komičnih prizorov.

— IJ Šola in prosjeta na Češkoslova-

škem. Jugoslovensko-češkoslovaška liga in

Jugoslovensko-češkoslovaška društva —

sresko društvo v Ljubljani privede v soboto 19. t. m. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani predavanje »Šola in prosjeta v Češkoslovaški«. Predaval bo znani pedagoški pisatelj profesor g. Salih Ljubušić iz Zagreba. Vstop prost. Predavanje se bo udeležilo tudi članstvo sredstva s strani stevilnega občinstva.

— IJ Šola in prosjeta na Češkoslova-

škem. Jugoslovensko-češkoslovaška liga in

Jugoslovensko-češkoslovaška društva —

sresko društvo v Ljubljani privede v soboto 19. t. m. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani predavanje »Šola in prosjeta v Češkoslovaški«. Predaval bo znani pedagoški pisatelj profesor g. Salih Ljubušić iz Zagreba. Vstop prost. Predavanje se bo udeležilo tudi članstvo sredstva s strani stevilnega občinstva.

— IJ Šola in prosjeta na Češkoslova-

škem. Jugoslovensko-češkoslovaška liga in

Ponson du Terrail: 22

Lepa židovka

Roman.

Med pogovorom sta prišla skozi vrata, segla sta si v roke in se razšla. Baron je zavil na desno, chevalier pa na levo. Potem sta se pa enkrat, oba ozrali.

Kazalo je, da bi prvi rad ubral pot drugega in narobe. Baron je krenil proti Chateau-Rouge, chevalier je pa hitej proti trgu de Tourny.

Le-ta je naenkrat zaslišal za seboj korake, brž si je potisnil masko niže na obraz in pospešil korake.

— Stavim, — je zamrmljal sam pri sebi, — da je povabila markiza na sestanek tudi mojega prijatelja barona de Saint-Pierre in da bo prihitek za menoj.

Zmanj se je pa chevalier žuril, kajti mož, ki je hitel za njim, je stopal hitreje in ko je prvi zavil v ulico des Religieuses, ga je drugi že dohitel in zakljal:

— He, gospod, samo besedico, če dovolite...

Chevalier se je hitro obrnil in zaledjal pred seboj moža, ki je bil maskiran kakor on.

— Kaj bi pa radi, gospod? — ga je vprašal.

— Rad bi vas vprašal, kam vodi ta pot.

Cim je chevalier spoznal, da to ni baronov glas, je odgovoril prijazno:

— Z največjim veseljem gospod. Kam ste pa namenjeni?

— V drevored d'Amour.

Chevalier je zadrljal.

— Res? Torej pojrite kar naravnost po tej ulici.

— Ali greva skupaj?

— Do drevoreda d'Amour?

— Seveda.

Motite se, — je odgovoril chevalier v zadregi.

— Nikakor ne... radi bi me prevarali.

— Gospod! — je vzkliknil chevalier ponosno, — še nikogar nisem prevaral.

— Torej pa skušate v tem trenutku prevarati mene, — je odgovoril neznanec izzivajoče.

— Pazite, kaj govorite!

— Koga naj bi se bal?

— Zdi se mi, gospod, da ste tujec. — Prav pravite, gospod... Zato sem vas pa vprašal, kam vodi ta pot. — Ne samo v tem, temveč tudi v drugem pogledu, ker ne poznate tujcev.

— Kaj hočete reči s tem?

— Da je Bordeaux mesto zabave in vlijadnosti, gospod. Naše žene so zelo duhovite, možje pa diskretne.

— No, in kaj potem?

— Če sreča plemič plemiča, ga ne vpraša, kam je namenjen.

— Oho!

— Posebno, če ga ne pozna.

— Gospod, — je odgovoril neznanec poročljivo. — jaz sem iz okolice Agena.

— To je lep kraj, gospod.

— In v Agenu je vsak človek ravedoven.

— Zelo grda lastnost, gospod.

— Že mogoče, toda jaz bi zelo rad vedel...

— Ničesar ne boste zvedeli.

— Oprostite, toda tega ne verjamem, — je nadaljeval maskirani neznanec hladno.

— Da bi mi odbili prošnjo, ki si stejem v čast nadlegovati vas z njo.

— Kaj bi pa radi vedeli, gospod?

— Ce je slučajno vaš meč enako dolg, kakor moi.

— To bi bili pa morali takoj povedati.

In potegnil je meč iz nožnice.

— Tu sva baš pod svetlikom, — je pripravljal maskirani plemič.

Tudi njegov meč se je zabilskal in v naslednjem hipu se je že prekrižal s chevalierovim mečem.

— Ta moj nasprotnik, — je pomislil chevalier, — je gotovo do ušes zavlečen v markizo in ker je tepec, ga muči ljubosumnost. Tem slabše za markizo, ker jo rešim enega njenih kavalirjev.

Komaj sta se meča prekrižala, so prikarakali iz ulice Trouqueyre trije možje in zavili v ulico des Religieuses.

— Oho! — je vzkliknil prvi. — Tu gre pa za res.

— Tegale gospoda učim, kako je treba suhati meč. — je odgovoril maskirani plemič.

Prišli so se ustavili v ozadju in mirno opazovali dvoboj.

Chevalier se je boril dobro, njegov nasprotnik pa še boljše. Zadeva je bila kaj kmalu urejena. Maskirani plemič je zasadil chevalieru meč v prsa, da je

kriknil in se zgrudil.

Gledalci so hitro priskočili.

— Je mrtev? — je vprašal prvi.

— Menda ne, — je odgovoril maskirani plemič, ki ni bil nikje drugi, nego grof de Coarasse. — Upam vsaj, da rana ni smrtna.

— Vsekakor je pa omedel, — je pripravljal Galaor de Casterac, sklonjen nad ranjencem.

— Brž mu vzemimo medaljo. — je zakljal grof.

Hiro so mu začeli preiskovati žepe in kmalu je privlekel grof na dan mošnjo, ljubavno pisemce in velik, štirinštig srebrn kovanec.

— Tu je, — je zamrmljal zadovoljno. — Tudi grb na njem. Pomota je tu izključena. Zdaj pa le urno na pot.

— Kaj bom tega nesrečneža puštiti tu? — je vprašal Clodion de Main-Hardye.

— Drugače ne gre.

— Svež zrak ga bo sam spravil k zavesti, — je menil grof de Casterac.

In hitro so odšli.

— Zdaj, dragi prijatelji, me pa dobro poslušajte, — je začel grof de Coarasse spotom.

— Govorite!

— Zdaj postajam ravnatelj podjetja, je li?

— Seveda!

— Dobil sem medaljo in na sestank pojdjem torej jaz.

— To se razume samo ob sebi.

— Vi pa stopite ta čas v krčmo, ki je v bližini, in me počakajte.

— Samo, da bi se vam kaj ne zgodo.

— ... je pripravljal Agenanec.

— Zame se nikar ne boje. — je odgovoril grof. — V ulici du Palais-Gallieu je krčma »Pri žabi«. Ta je odprta vso noč in tam se dobimo.

— Dobro.

Grof de Coarasse je ostal sam in urnih korakov je bila po drevoredu d'Amour.

— O tem ni dvoma, — je mrmljal sam pri sebi, — da sestanka ne bo pod milim nebom. Toda kje? Tega žal ne vem. Moj ubogi nasprotnik mi pa tudi neni povedal. Sicer pa, kdor čaka, vedno dočaka.

S to mislijo je sedel grof de Coarasse na stebrič in čakal. Ura je bila že odbila štiri. V drevoredu d'Amour je prišel njen mož lani 22. marca domov, kjer je zasačil tasta, kako je s palico v roki navalil na svojo hčer. Mož se je baje razburil, pograbil je se-

Mumija umorjenega moža

v kleti

Hči nad leto dni z umorjenim očetom v stanovanju — Kdo je morilec?

V Pragi je ležalo v kleti pod nekim nočnim lokalom nad leto dni človeško truplo, ljudje so dan za dnem nad kletjo plesali in se zabavali, ne da bi sluhili, kaj imajo pod seboj. Pod košarami in cunjam ali je ležalo zavito v rijuhe izsušeno truplo moža, žrtev starega zločina, ki je prišel na dan šele v ponedeljek. Na policiji se je nameč zglasila 30 letna Marija Vyletalkova in izpovedala, da leži v kleti hiše št. 3 v Provaznicki ulici truplo umorjenega moža. Žena je bila zelo razburjena in na policiji so prvi njen misli, da je duševno bolna. Previdno so jo zaslišali in spravili in iz nje, da je bil njen oče Jan umorjen v njenem stanovanju in sicer s sekiro.

Zločin je bil storjen baje 22. marca 1933; truplo je morilec stlačil v jamo, zalil z apnom in pokril s starimi cunjam. Nekaj dni je ležalo tam, potem je bilo pa preneseno k štedilniku, da bi se izsušilo. V začetku aprila je bio truplo prepeljano v klet omenjene hiše, kjer je ležalo šest tednov. Tako je izpovedala Vyletalkova na policiji.

Tako po zaslišanju se je napotila uradna komisija in Provaznicki ulici, da bi preiskala klet pod nočnim lokalom.

Tam so po daljsem iskanju res našli truplo Jana Tyla. Najprej so zaledali iz kupa starih cunj moleč in popolnoma izsušeno nogo. Ko so odstranili cunje, so opazili, da je tudi truplo izsušeno, podobno mumiji.

Ležalo je na kosis apna. Celotni policijski uradniki so ostrmeli nad tem prizorom. Izpovede zbegane žene so bile v celoti potriene. Policija je takoj odšla z Vyletalkovi na dom in preiskala njen stanovanje. Vyletalkovo so znova zaslišali in izpovedala, da je prišel njen mož lani 22. marca domov, kjer je zasačil tasta, kako je s palico v roki navalil na svojo hčer. Mož se je baje razburil, pograbil je se-

kiro in ubil tasta. Vyletalkova je potem truplo zavila v rijuhe in skrila v Kuhinji za štedilnik.

Tam je ležalo truplo do 4. aprila, torej nad leto dni, in šele potem je bilo prepeljano v klet pod nočnim lokalom.

Bilo je tako dobro zavito, da niti uslužbeni prevoznike podjetja niso vedeli, da peljejo truplo. S trupom je poslala Vyletalkova še tri velike košare perila in oblike. Njen mož baje o umoru ni več govoril z njo. Letos 17. marca se je preselil od nje, žena je pa često zahajala k njemu in ga prosila, naj se vrne k nji. Mož sedi v preiskovalnem zaporu in trdi, da ni umoril tasta, temveč da je postal žrtev svoje žene, ki je zelo histerična. Policija je dognala, da si je Vyletalkova izposodila od očeta 18.000 Kč in jih zapravila. Na vesti ima še druge grehe, bila je že policijsko kaznovana, dočim njen mož nima nobene kazni. Če so jo sosedje ali znanci vprašali po njem očetu, je odgovarjala, da je bolan odnosno zaprt. Tyl, ki je bil invalid, se je držal vedno doma, le zvečer je zahajal v krčmo med svoje znance.

Klijučavničar Jaroslav Vyletalek je živel s svojo ženo zadnje čase neprestano v prepirlih. Njena prirojena histeričnost se je stopnjevala z alkoholizmom. Vyletalkova je popivala, kralila in se prepirlala, dokler je mož končno njeni zapustil in se preselil k svoji materi. Vyletalkova mu je prigovarjala, naj se vrne, ker pa to ni nič pomagalo, mu je začela groziti z ovadbo.

Pa tudi to ni nič zaledilo. Končno ga je res ovadila policiji. Mož trdi, da je njegov last lani 22. marca izginil z doma. Žena mu je pa dejala, da je odpotovila, slednji je pa pripravljala.

Na vsej strani je bila razburjena, da je umrl. Policija pa niti njemu, niti njegovi ženi ne verjame. Prepričana je, da sta kriva oba.

Menžinski umrl

V Moskvi je umrl v četrtek član Čeke in pozne predsednik OGPU Viktor Rudolfovič Menžinski, star 60 let. Podlegel je poapnenju žil.

Do končne odločitve gledje negovega naslednika sta prevzela vodstvo OGPU višji državni tožilec Akulov in pooblaščeni namestnik predsednika OGPU Jagoda. O končnem vodstvu bo padla odločitev, ko bo urejeno vprašanje reorganizacije OGPU, ki je že dolgo na dnevnem redu. Pogreba Menžinskega so se udeležili zastopniki obmernih čet OGPU iz vseh krajev Sovjetske Rusije. Zemske ostanke Menžinskega so vepelili v Moskvi med posebnimi obredi. Pogreba se je udeležil tudi Stalin.

Menžinski je bil rojen 1. 1874. Bil je advokat in politik; zaslovel je šele po revoluciji, čeprav je že od leta 1895 deloval v revolucionarnem pokretu. Leta 1900 se je približal boljševiški skupini ruske socialno demokratske stranke in čez dve leti je bil že med njenimi voditelji. Po revoluciji 1914 je postal komisar finanč, leta 1918 pa generalni konzul v Berlinu. Leta 1920 je vstopil v Čeko. Ko je bila 1922 Češka spremenjena v OGPU, je bil Menžinski najprej načelnik prvega oddelka, potem pa namestnik predsednika Feliksa Dzeržinskega. Po njegovi smrti 1926 je postal sam pred-

sednik OGPU.

Pokojnik je bil osebni prijatelj Stalina in Vorošilova ter zagrizen na sprotnik Trockega, proti kateremu je neprestano zbiral obtežni materiali. Otdot tudi njegova karijera. Zadnja leta se je pa sprijal s Kaganovičem in ker je bil na sumu, da ni zanesljiv, je mnogo pripravil k lanskemu reorganizaciji OGPU, ko je bilo višjemu državnemu tožilcu Akulovu poverjeno nadzorstvo nad sodstvom te najstrašnejšo ustanovo ruske revolucije.

Prva lastovka.

— Odvadim se kaditi in pit, kakor si se ti.

— Čestitam! Kdaj se pa misliš oženiti?

Dva aforizma.

Najdražje pohištvo so ministarski stolčki. — Na svetu sta samo dve vrsti žensk: ene, ki govora mnogo in druge, ki govora še več.

Varčnost.